

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa,

27.V.2014

V.511.310.2014.EO

**Pani
Elżbieta Bieńkowska
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Infrastruktury i
Rozwoju**

Szanowna Pani Premier,

Na gruncie przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. Nr 30, poz. 151 ze zm.), dalej „ustawa o kierujących pojazdami”, pojawił się problem natury generalnej dotyczący niezgodności § 8 ust. 1 pkt 3 lit d i e rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia z 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. 2012 r., poz. 1005 ze zm.) oraz załącznika do ww. rozporządzenia, czyli formularza „wzoru wniosku o wydanie prawa jazdy lub pozwolenia” w części E pkt 1c, z art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami.

Pragnę zauważyć, że z art. 18 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami wynika, iż osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem jest obowiązana zawiadomić starostę o utracie tego dokumentu, jego zniszczeniu w stopniu powodującym nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w nim zawartych, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

Z kolei ustęp 2 powyższego przepisu stanowi, że na wniosek osoby uprawnionej w przypadkach, o których mowa w ust. 1, starosta wydaje, za opłatą, o której mowa w art. 10 ust. 1 lub w art. 16 ust. 1, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej:

- 1) wtórnik dokumentu pod warunkiem:

a) złożenia oświadczenia o utracie dokumentu, pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), albo

b) zwrotu zniszczonego dokumentu;

2) nowy dokument pod warunkiem zwrotu dokumentu wymagającego zmiany danych.

Z przytoczonych przepisów wynika, że wtórnik prawa jazdy wydawany jest tylko w dwóch sytuacjach. W momencie, gdy dokument prawa jazdy zostanie utracony, albo kiedy zostanie zniszczony w stopniu powodującym nieczytelność.

Natomiast w sytuacji, gdy nastąpi zmiana stanu faktycznego wymagająca zmiany danych zawartych w dokumencie prawa jazdy, to wówczas nie wydaje się wtórnika dokumentu, lecz nowy dokument prawa jazdy (art. 18 ust. 2 pkt 2 *ustawy o kierujących pojazdami*). **Powyższe wynika z faktu, że treść wtórnika dokumentu stanowi odtworzenie danych zawartych w utraconym lub zniszczonym prawie jazdy, natomiast nowy dokument zawiera nowe informacje wynikające ze zmiany stanu faktycznego. Dokument prawa jazdy ze zmienionymi danymi nie jest wtórnikiem, lecz nowym dokumentem.**

W świetle powyższych wyjaśnień moje wątpliwości budzi treść § 8 ust. 1 pkt 3 lit d i e rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia z 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Zgodnie z powyższym przepisem prawo jazdy lub pozwolenie albo wtórnik tych dokumentów wydaje się w przypadku:

3) osoby ubiegającej się o wydanie wtórnika prawa jazdy lub pozwolenia po otrzymaniu od osoby:

a) wniosku o wydanie wtórnika prawa jazdy,

b) dowodu uiszczenia opłaty za wydanie prawa jazdy lub pozwolenia oraz opłaty ewidencyjnej,

c) fotografii, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3,

d) dokumentu, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 (orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem

i orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o ile jest ono wymagane), jeżeli zmiana dotyczy daty ważności uzyskanego uprawnienia wynikającej z posiadanego orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego o braku przeciwwskazań do kierowania pojazdami,

e) kserokopii posiadanego prawa jazdy lub pozwolenia, jeżeli wydanie dokumentu następuje w wyniku zmiany danych;

Wydaje się, że milczącym, choć nieprawidłowym założeniem powyższego przepisu jest generalna możliwość wydawania wtórników dokumentu prawa jazdy w razie zmiany stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w dokumencie prawa jazdy.

Pragnę zauważyć, że dane o terminie ważności prawa jazdy, a także zmianę tych danych wpisuje się w odpowiednim wierszu lub wierszach w kolumnie 11 na rewersie dokumentu prawa jazdy. Wynika to z załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 12 sierpnia 2012 r. w sprawie wzorów dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2012 r., poz. 973).

Wydaje się więc niemożliwe wydanie wtórnika dokumentu prawa jazdy w przypadku zmiany danych, gdyż stoi to w sprzeczności z przepisami *ustawy o kierujących pojazdami*.

Tym samym za niezgodny z art. 18 ust. 2 pkt 1 i 2 *ustawy o kierujących pojazdami*, należy również uznać formularz „wzoru wniosku o wydanie prawa jazdy lub pozwolenia” w części E pkt 1c, w którym przewiduje się wydanie wtórnika prawa jazdy lub pozwolenia z powodu zmiany danych.

Jak już wskazałam zmiana danych nigdy nie może prowadzić do wydania wtórnika dokumentu prawa jazdy, ponieważ zawsze, zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 *ustawy o kierujących pojazdami*, zobowiązuje organ do wydania nowego dokumentu prawa jazdy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 *ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), pragnę przedstawić Pani Minister powyższe uwagi celem rozważenia podjęcia

prac legislacyjnych zmierzających do usunięcia niezgodności wskazanych przepisów rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia z 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami i formularza „wzoru wniosku o wydanie prawa jazdy lub pozwolenia”, z art. 18 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o kierujących pojazdami*.

Z powierzeniem

Renata Jędrzejewska